

21. navadna nedelja

Pirniče, 25. avgust 2019

»Vse za ... miren sad pravičnosti«

Bratje in sestre!

Božja beseda nam danes ponuja misel, ki se morda v danes prebranih berilih niti ne zdi najpomembnejša, je pa vsekakor dobrodošla in nam pove več, kot si lahko mislimo na prvi pogled: *»Kje je namreč sin, ki ga oče ne bi strogo vzgajal? Nobeno vzgajanje pa v tistem trenutku ni prijetno, ampak bridko. Pozneje pa daje tistim, ki jih je izurilo, miren sad pravičnosti.«* Ja, o vzgoji je govora. Berilo sicer govori o tem, kako Bog vzgaja svoje ljudstvo, nas kristjane, po drugi strani pa misel sama opozori tudi na bistvo vsake - tudi povsem človeške - vzgoje. Nobeno vzgajanje v trenutku, ko se dogaja, ni prijetno - niti za vzgojitelja, kaj šele za otroka. Vemo pa, da je potrebno, saj - kot pravi pismo Hebrejcem – *»pozneje daje tistim, ki jih je izurilo, miren sad pravičnosti.«* Vzgoja otrok je vedno usmerjena v prihodnost. Dogaja se zato, ker ta, ki vzgaja, otrokom želi dobro, jih želi pripraviti na preizkušnje, ki jih bodo v življenju še čakale in jih usposobiti, da bodo v teh preizkušnjah odreagirali, kot je prav in zanje najboljše.

Vzgoja je proces, ki navadno traja vse življenje. Je pa res, da se najintenzivneje dogaja v otroških in mladostniških letih. Starši se v teh letih trudijo otrokom privzgojiti dobre navade ter čustveno nagnjenje k dobremu. Ena ključnih navad, ki naj bi jih prinesla dobra vzgoja je, da otrok začuti in spozna, da se je - če želim živeti v urejeni in kvalitetni družbi - potrebno pogosto odpovedati takojšnji zadovoljitvi in se podrediti nekemu pravilu. Z drugimi besedami: če bo otrok vedno in takoj dobil vse, kar mu bo padlo na pamet, vse kar si bo v nekem trenutku zaželel, bo kot odrasel zelo težko sprejemal omejitve, ki so v urejeni družbi pač potrebne. Za take otroke pravimo, da so »razvajeni«. Otrok potrebuje meje, saj se znotraj njih počuti varnejšega. Če mu bo dovoljeno vse in bo dobil vse, kar mu bo padlo na pamet, to še zdaleč ne pomeni, da bo zato srečen. Prej obratno: ko mu starši ne boste več mogli nuditi vsega, kar bo zahteval, si bo vzel sam. In kaj kmalu se lahko zgodi, da se bo znašel na drugi strani zakona.

Če želimo, da bo vzgoja zares prinašala »miren sad pravičnosti« je potrebno začeti meje postavljati že zgodaj. Vendar vedno z rahločutnostjo in govorico, ki je otrokom razumljiva. Prav je, da otrok sam odkrije pomen določenih vrednot, načel in pravil, in ne, da mu jih starši vsilijo kot resnice, na katere ni ugovora.

Prav tako je potrebno, da otrok ali doraščajoči prej ko slej pride do spoznanja, da imajo slaba dejanja posledice. *»V človeku je treba prebuditi zmožnost«*, piše papež Frančišek v dokumentu

Radost ljubezni, *»da se prestavi v položaj drugega in boleče začuti njegovo trpljenje, če mu je kdo povzročil bolečino«*. To z drugimi besedami pomeni, da je kdaj, v kolikor je to potrebno za dobro vzgojo, dovoljeno poseči tudi po fizični kazni. Ob tem moramo biti pozorni, nadaljuje papež, *»da je otroka, ki je naredil nekaj slabega, treba opomniti, a nikoli kot nasprotnika, ali nekoga, na katerega stresamo svojo jezo.«* Eno pomembnejših pričevanj, ki jih otroci potrebujejo od svojih staršev je namreč tudi to, da ne dopuščajo, da bi jih premagala jeza.

Vzgoja otrok, bratje in sestre, je velika umetnost. In delali bi si utvare, če bi mislili, da pri tem nikoli ne bomo naredili napake. A če nas bo pri vzgoji vodila ljubezen in skrb za mlade duše, bo teh napak manj, upanja za boljšo prihodnost nas vseh, pa čedalje več. Amen